Razveza in ločitev

Slovaška

1 Kakšni so pogoji za razvezo zakonske zveze?

Na Slovaškem lahko zakonsko zvezo razveže samo sodišče.

2 Kakšni so razlogi za razvezo zakonske zveze?

Sodišče lahko zakonsko zvezo razveže, če so odnosi med zakoncema tako resno in trajno nevzdržni, da zakonska zveza ne more več izpolnjevati svojega namena, in ni mogoče pričakovati, da bosta zakonca znova zaživela skupaj v zakonski zvezi.

Sodišče ugotovi razloge za nevzdržnost odnosov med zakoncema in jih upošteva, ko odloča o razvezi zakonske zveze. Pri odločanju o razvezi zakonske zveze vedno upošteva koristi mladoletnih otrok.

3 Katere so pravne posledice razveze, kar zadeva:

3.1 osebne odnose med zakoncema (na primer priimek);

Zakonec, ki je ob sklenitvi zakonske zveze prevzel priimek drugega zakonca, lahko v treh mesecih od pravnomočnosti odločbe o razvezi zakonske zveze matični urad obvesti, da bo ponovno prevzel svoj prejšnji priimek.

Zakonec, ki je ob sklenitvi zakonske zveze prevzel priimek drugega zakonca in svoj prejšnji priimek obdržal kot drugi priimek, lahko v treh mesecih od pravnomočnosti odločbe o razvezi zakonske zveze matični urad obvesti, da ne bo več uporabljal priimka drugega zakonca.

3.2 razdelitev premoženja zakoncev;

Z razvezo zakonske zveze preneha ureditev skupnega premoženja, vprašanja v zvezi s tem pa se rešujejo v skladu z načeli iz člena 150 civilnega zakonika (*Občiansky zákonník*). Ureditev skupnega premoženja se lahko določi s: (a) sporazumom; (b) sodno odločbo; (c) pretekom določenega obdobja.

3.3 mladoletne otroke zakoncev;

Sodišče v odločbi o razvezi zakonske zveze staršev mladoletnega otroka določi pravice in obveznosti staršev v zvezi z mladoletnim otrokom po razvezi zakonske zveze, zlasti kateri od staršev bo imel pravico do varstva in vzgoje otroka, nastopal kot otrokov zakoniti skrbnik in upravljal otrokovo premoženje. Odločbo o pravicah in obveznostih staršev lahko nadomesti sporazum med staršema.

Če se starša ne sporazumeta o pravici do stikov z mladoletnim otrokom, sodišče določi pravico staršev do stikov v odločbi o razvezi zakonske zveze. Po potrebi omeji pravico enega od staršev do stikov ali stike prepove, če je to v otrokovo korist.

Sodišče tudi določi, kako bo starš, ki mu ni bila dodeljena pravica do varstva in vzgoje otroka, prispeval k njegovemu preživljanju; lahko pa tudi potrdi sporazum med staršema o višini preživnine.

3.4 obveznost plačevanja preživnine drugemu zakoncu?

Razvezani zakonec, ki se ne more preživljati sam, lahko od nekdanjega zakonca zahteva, naj v skladu s svojimi zmožnostmi prispeva k njegovemu preživljanju. Če se zakonca ne sporazumeta, o višini preživnine odloči sodišče na podlagi zahtevka enega od zakoncev.

4 Kaj pravni izraz „prenehanje življenjske skupnosti“ dejansko pomeni?

Slovaško pravo ne določa prenehanja življenjske skupnosti.

5 Kakšni so pogoji za prenehanje življenjske skupnosti?

6 Katere so pravne posledice prenehanja življenjske skupnosti?

7 Kaj izraz „razveljavitev zakonske zveze“ dejansko pomeni?

Zakonska zveza se lahko razveže, lahko pa se s sodno odločbo tudi razveljavi. Šteje se, da taka zakonska zveza sploh ni bila sklenjena (*matrimonium nullum*). Sodišče lahko tudi razglasi, da ni zakonska zveza nikoli obstajala (*non matrimonium*).

8 Kakšni so pogoji za razveljavitev zakonske zveze?

(a) Razlogi, na podlagi katerih se lahko zakonska zveza razveljavi, so:

obstoj druge zakonske zveze;

krvno sorodstvo med neposrednim prednikom in potomcem ter med bratom in sestro, vključno s sorodstvom, ki nastane s posvojitvijo;

nezadostna starost, če gre za mladoletno osebo, ki je starejša od 16 let, vendar mlajša od 18 let;

duševna motnja, zaradi katere ima oseba omejeno poslovno sposobnost;

privolitev v sklenitev zakonske zveze, ki ni bila svobodna, iskrena, dokončna in jasna.

Če se zakonska zveza sklene, čeprav obstaja eden od navedenih razlogov, se šteje, da obstaja do pravnomočnosti sodne odločbe o njeni razveljavitvi.

(b) Zakonska zveza je nična, če je bila privolitev v sklenitev zakonske zveze:

izsiljena;

jo je dala mladoletna oseba, mlajša od 16 let;

dana na matičnem uradu, ki ni bil pooblaščen za njeno sprejetje, razen v primerih iz člena 4(2) in (3), ali če je bila dana pred županom ali občinskim svetnikom, ki ni bil pristojen;

dana pred cerkvenim organom ali versko skupnostjo, ki ni registrirana v skladu z zadevno zakonodajo, ali če je bila dana pred osebo, ki ni pooblaščena, da nastopa kot duhovnik registrirane cerkve ali verske skupnosti;

dana v tujini pred organom, ki za to ni bil imenovan;

dana po pooblaščencu, ki ni imel veljavnega pooblastila, ali če je bilo pooblastilo preklicano v skladu z zadevnim zakonom.

9 Katere so pravne posledice razveljavitve zakonske zveze?

Za zakonsko zvezo, ki jo je sodišče razveljavilo, se šteje, da ni bila sklenjena.

Po izdaji sodne odločbe o razveljavitvi zakonske zveze so premoženjska razmerja med zakoncema ter njune pravice in dolžnosti v zvezi s skupnim otrokom urejeni z določbami o premoženjskih razmerjih med razvezanima zakoncema ter pravicah in dolžnostih v zvezi z otroki. Po izdaji odločbe o razveljavitvi zakonske zveze se razveljavi tudi izjava zakoncev o njunem skupnem priimku, tako da morata uporabljati svoj prvotni priimek.

10 Ali obstajajo alternativni zunajsodni načini reševanja sporov v zvezi z razvezo zakonske zveze, pri katerih ni treba začeti postopka pri sodišču?

Prenehanje zakonske zveze lahko razglasi samo sodišče. S tem povezana vprašanja se lahko rešijo z uporabo zakona o mediaciji št. 420/2004 (*zákon č. 420 /2004 Z.z. o mediácii*).

11 Kje je treba vložiti zahtevek (tožbo) za razvezo/prenehanje življenjske skupnosti/razveljavitev zakonske zveze? Katere formalnosti je treba upoštevati in katere dokumente moram priložiti zahtevku?

Zahtevki za razvezo, razveljavitev zakonske zveze ali razglasitev ničnosti zakonske zveze se vložijo pri okrožnem sodišču (*okresný súd*).
Sodišče, ki je krajevno pristojno, je sodišče, na območju katerega sta imela zakonca zadnje skupno prebivališče, če vsaj eden od njiju prebiva na območju pristojnosti sodišča. Sicer je pristojno splošno sodišče nasprotne stranke. Če pristojnosti ni mogoče določiti na ta način, je pristojno splošno sodišče vložnika zahtevka.
Zahtevek mora izpolnjevati formalnosti, določene v členu 127 zakona št. 160/2015 o pravdnem postopku (*Civilný sporový poriadok*) ter členih 25 in 26 zakona št. 161/2015 o nepravdnem postopku (*Civilný mimoosporovatý poriadok*).
V zahtevku je treba navesti, na katero sodišče je naslovljen, kdo je vložnik ter kaj je predmet in namen zahtevka, in ga podpisati. Poleg tega morajo biti v zahtevku navedeni imena strank in njunih zastopnikov (če ju imata), točen in popoln opis ključnih dejstev ter seznam dokazov, na katere se namerava vložnik sklicevati, pojasniti pa je treba tudi, kaj želi vložnik doseči. Vložnik mora zahtevku priložiti dokazila, na katera se sklicuje.

12 Ali lahko dobim pravno pomoč za kritje stroškov postopka?

Zagotavljanje pravne pomoči je urejeno z zakonom št. 327/2005 o zagotavljanju pravne pomoči osebam, ki potrebujejo materialno pomoč (*zákon č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi*).
V postopku za razvezo zakonske zveze se plača sodna taksa. Stranka v postopku lahko zaprosi za oprostitev plačila sodnih taks.
Sodišče lahko na podlagi prošnje stranko popolnoma ali deloma oprosti plačila sodnih taks, če to upravičujejo okoliščine stranke in če se postopek ne nanaša na samovoljno ali očitno neuspešno uveljavljanje ali obrambo pravice. Če sodišče ne odloči drugače, oprostitev velja za celoten postopek in ima retroaktivni učinek; takse, plačane pred izdajo odločbe o oprostitvi plačila, pa se ne povrnejo.

13 Ali je mogoče vložiti pritožbo zoper odločbo v zvezi z razvezo/prenehanjem življenjske skupnosti/razveljavitvijo zakonske zveze?

Pritožbo zoper sodno odločbo je mogoče vložiti v 15 dneh po njeni vročitvi.

14 Kaj je treba storiti, da bo odločba o razvezi/prenehanju življenjske skupnosti/razveljavitvi zakonske zveze, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici, priznana v tej državi članici?

Za priznanje odločbe je treba vložiti zahtevek. Pristojno je območno sodišče (*Krajský súd*) v Bratislavi.
Pravnomočne odločbe v zakonskih sporih, izdane v drugih državah članicah (razen na Danskem) po 1. maju 2004, so priznane v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000. Priznajo se, ne da bi bil potreben poseben postopek; zlasti ni posebnega postopka za spremembo vpisa v evidence matičnega urada. Lahko pa zainteresirana stran vloži zahtevek za izdajo posebne odločbe o priznanju odločbe o zakonskih sporih, ki je bila izdana v drugi državi članici. Za priznanje odločb, izdanih v drugih državah članicah, je pristojno območno sodišče v Bratislavi.
V zvezi z odločbami, izdanimi na Danskem ali v drugih državah članicah pred 1. majem 2004, je treba vložiti zahtevek za priznanje pravnomočne odločbe v zakonskih sporih, ki je bila izdana v drugi državi članici, če je vsaj ena od strank slovaški državljan. Ta postopek se začne na podlagi zahtevka, ki ga lahko vloži oseba, ki je v odločbi, izdani v drugi državi članici, določena kot stranka. Za priznanje odločb, izdanih v drugih državah članicah, je pristojno območno sodišče v Bratislavi.

15 Pri katerem sodišču je treba vložiti zahtevek za izpodbijanje priznanja odločbe o razvezi/prenehanju življenjske skupnosti/razveljavitvi zakonske zveze, ki jo je izdalo sodišče v drugi državi članici? Kateri postopek se uporablja v teh primerih?

Zoper odločbo o priznanju ali nepriznanju odločbe, izdane v drugi državi članici, je mogoče vložiti pritožbo. Vloži se pri območnem sodišču v Bratislavi, o njej pa odloči vrhovno sodišče (*Najvyšší súd*).

16 Katero pravo se uporablja v postopkih razveze zakonske zveze med zakoncema, ki ne prebivata v tej državi članici ali imata različno državljanstvo?

Prenehanje zakonske zveze na podlagi razveze ureja pravo države, katere državljana sta bila zakonca ob začetku postopka. Če imata zakonca različno državljanstvo, prenehanje zakonske zveze na podlagi razveze ureja slovaško pravo.

Spletna stran je del portala Tvoja Evropa.
Veseli smo vaših povratnih informacij o uporabnosti informacij.

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 03/01/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.